

IZRAKSTS

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
Elizabetes ielā 41/43, Rīgā, LV-1010, tālr. (+371)7220151, fakss
(+371)7338024

22 . 06 . 2005 . Nr.1/08 - 4175

(...)

SIA "Optiline"
Raunas ielā 58/7-154,
Rīgā, LV-1039

Par iesniegumu

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – *PTAC*) 2005.gada 24.maijā saņemts (...) iesniegums (turpmāk – *Iesniegums*), kurā *PTAC* lūgts izvērtēt ar SIA "Optiline" noslēgtā 2004.gada 4.augusta līguma Nr.(...) par datu pārraides pakalpojumiem (turpmāk – *Līgums*), atbilstību *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* (turpmāk – *PTAL*) prasībām.

PTAC, izskatot *Iesniegumu*, pieprasīja un 2005.gada 10.jūnijā saņēma SIA "Optiline" skaidrojumu (turpmāk – *Skaidrojums*) par *Iesniegumā* minēto.

Saskaņā ar *PTAL* 25.panta ceturtās daļas 6.punktā noteiktajām *PTAC* tiesībām uzraudzīt patērētāju tiesību ievērošanu līgumos, ko patērētāji slēdz ar pakalpojumu sniedzējiem, *PTAC* veicis (...) un SIA "Optiline" starpā noslēgtā *Līguma* izvērtēšanu savas kompetences ietvaros. Izvērtējot *Iesniegumu*, kā arī SIA "Optiline" *Skaidrojumu* par *Iesniegumā* minēto, *PTAC*

konstatē:

1. (...) tiesiskajās attiecībās, kas izriet no *Līguma* atbilst *PTAL* 1.panta 3.punktā skaidrotajam jēdzienam "*patērētājs*";
2. SIA "Optiline" saskaņā ar *PTAL* 1.panta 4.punktu uzskatāma par "*pakalpojuma sniedzēju*", savukārt SIA "Optiline" darbības sakarā ar tās sniegtajiem pakalpojumiem (...) (turpmāk – *Patērētājs*) labā atbilst *PTAL* 1.panta 2.punktā skaidrotajam jēdzienam "*pakalpojums*";
3. *PTAL* ir iekļauts regulējums attiecībā uz netaisnīgiem līguma noteikumiem, lai nepieļautu, ka kāda no līgumslēdzēju pusēm piedāvātu otrai pusei noslēgt līgumu, kura noteikumi atbilst tikai vienas līgumslēdzēju puses interesēm, otrai pusei atņemot tai nozīmīgas tiesības, tādējādi nozīmīgi skarot patērētāju intereses. *PTAL* 6.panta trešajā daļā dots netaisnīga līguma noteikuma definējums:

“Līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam.” ;

4. *PTAC* norāda, ka, tā kā SIA "Optiline" nav iesniegusi pierādījumus par to, ka *Līguma* noteikumi ir apspriesti ar patērētāju, tad *PTAC* vērtē *Līguma* noteikumus kā neapspriestus, jo no lietas materiāliem neizriet, ka patērētājam bijusi iespēja ietekmēt *Līguma* noteikumus, ņemot vērā to, ka konkrētais *Līgums* ir tipveida līgums.
5. *Līguma* 3.4.apakšpunkts satur noteikumu, ka *"Gadījumā, ja pasūtītājam ir parāds, Izpildītājam ir tiesības atslēgt pakalpojumu daļēji vai pilnīgi"*. *PTAC* norāda, ka no *Līguma* 3.4.apakšpunkta nav skaidri saprotams tas, vai patērētājam abonēšanas maksa ir jāmaksā arī par laika periodu, kad parāda dēļ pakalpojums netiek sniegts. Tāpat *PTAC* norāda, ka nav skaidri saprotams tas, kādi ir kritēriji daļējai vai pilnīgai pakalpojuma atslēgšanai, kā arī tas, pēc kāda termiņa SIA "Optiline" ir tiesīgs atslēgt pakalpojumu un attiecībā uz kāda veida parādu (abonēšanas maksa, apkalpošanas maksa) tiek piemērots *Līguma* 3.4.apakšpunkts. Tādējādi *Līguma* 3.4.apakšpunkts saskaņā ar *PTAL* 6.panta otro daļu būtu vērtējams kā neskaidrs līguma noteikums un līdz ar to tulkojams par labu patērētājam.
6. *Līguma* 5.4.apakšpunkts nosaka, ka *"Ja Pasūtītājs vēlas izbeigt šo Līgumu pirmā gada laikā vai atsakās no kāda Pakalpojuma (vai tā daļas) gada laikā no attiecīgā Pielikuma spēkā stāšanās brīža, Pasūtītājs kā kompensāciju izmaksā Izpildītājam pusi no attiecīgā pakalpojuma (vai tās daļas) fiksētiem mēneša pakalpojumiem, ko tam būtu bijis jāmaksā, ja Līgums turpinātos."* *PTAC* norāda, ka gadījumā, ja patērētājs vēlas izbeigt *Līgumu* pirmā gada laikā vai atsakās no kāda pakalpojuma (vai tā daļas) gada laikā pamatojoties uz to, ka pakalpojums neatbilst līguma noteikumiem, tad *Līguma* 5.4.apakšpunktā noteiktā kompensācija (*puse no attiecīgā pakalpojuma (vai tās daļas) fiksētiem mēneša pakalpojumiem, ko patērētājam būtu bijis jāmaksā, ja Līgums turpinātos*) nav pieļaujama, jo tādējādi varētu rasties situācija, ka patērētājam ir pienākums maksāt kompensāciju pakalpojuma sniedzējam par nekvalitatīvi sniegtu pakalpojumu, lai arī patērētājam ir tiesības saskaņā ar *PTAL* 29.panta pirmās daļas 4.punktu saņemt atpakaļ par pakalpojumu samaksāto naudas summu. Tādējādi patērētājs tiek nostādīts neizdevīgā stāvoklī, kas saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktu ir pretrunā ar pušu tiesiskās vienlīdzības principu. Vienlaicīgi *PTAC* norāda, ka *Līguma* 5.4.apakšpunktā un citiem patērētājiem piedāvātajos līguma projektos papildus būtu jāatrunā, ka *Līguma* 5.4.apakšpunkts netiek piemērots tajos gadījumos, kad *Līguma* laušanas pamats ir pakalpojuma neatbilstība līguma noteikumiem. Līdz ar to konkrētais *Līguma* noteikums saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas pirmo un trešo punktu ir netaisnīgs līguma noteikums.

7. *Līguma 5.9.apakšpunkts satur noteikumu, ka "Ja savienojums ar Internet tīklu nav pieejams vairāk nekā 24 stundas Pasūtītājs saņem atlaidi uz nākamā mēneša abonēšanas maksu proporcionāli laikam, kad pakalpojums bija pieejams (obligāti ir vajadzīgs paziņojums uz e-mail: info@optiline.lv)". Attiecībā uz Līguma 5.9.apakšpunktā noteikto, ka patērētājs saņem atlaidi uz nākamā mēneša abonēšanas maksu proporcionāli laikam, kad pakalpojums bija pieejams un, ja pakalpojums nav sniegts par laika periodu, kas nav mazāks par 24 stundām, PTAC norāda, ka Līguma 5.9.apakšpunkts sakarā ar saņemtu līguma noteikumiem neatbilstošu pakalpojumu ierobežo un pārkāpj patērētāja likumīgās tiesības, jo patērētājam ir tiesības uz atlaidi arī tad, ja pakalpojums nav tikts sniegts laika periodā, kas ir mazāks nekā 24 stundas. Tādējādi Līguma 5.9.apakšpunkts ir pretrunā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu un 6.panta trešās daļas 1.punktu ir netaisnīgs līguma noteikums.*
8. *Līguma 6.5.apakšpunkts satur noteikumu, ka "Visi strīdu jautājumi tiek risināti Tretejas tiesā". Saskaņā ar PTAL 6.panta trešās daļas 7.punktu par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas "izslēdz vai kavē patērētāja tiesības vērsties patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs vai tiesā, paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā". PTAC norāda, ka ņemot vērā to, ka nav iespējams identificēt Līguma 6.5.apakšpunktā minēto tiesu, secināms, ka patērētājam nav iespējams realizēt savas tiesības. Tādējādi Līguma 6.5.apakšpunkts ir netaisnīgs līguma noteikums, jo tas izslēdz patērētāja tiesības vērsties vispārējās jurisdikcijas tiesā un patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs, kā arī nenodrošina alternatīvu strīdu izskatīšanas iespēju (sarunu ceļā). PTAC norāda, ka Līguma 6.5.apakšpunkts nosakot *Pakalpojuma sniedzējam* tiesības izvēlēties, kur izskatīt strīdus, rada priekšrocības *Pakalpojumu sniedzējam* un nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī, kas saskaņā ar PTAL 5.panta otrās daļas 5.punktu ir pretrunā arī ar pušu tiesiskās vienlīdzības principu. Šāds Līguma noteikums saskaņā ar PTAL 6.panta trešās daļas 1.punktu ir netaisnīgs līguma noteikums.*
9. *PTAC norāda, ka, ņemot vērā to, ka Līguma pielikums Nr.1 "Par pakalpojuma nosacījumiem" (turpmāk – Pielikums) ir Līguma neatņemama sastāvdaļa, par ko liecina abu līgumslēdzēju pušu griba - paraksti, tad PTAC savas kompetences ietvaros ir izvērtējis arī Līguma Pielikumā ietvertos nosacījumus. Pielikuma 3.teikums satur noteikumu, ka "Izpildītājam ir tiesības atslēgt Pasūtītājam pakalpojumu bez iemesla paskaidrošanas". PTAC norāda, ka no pielikuma konkrētā noteikuma izriet, ka pakalpojuma sniedzējam tiek piešķirtas tiesības vienpusēji bez iemesla paskaidrošanas atkāpties no uzņemto līgumsaistību pienācīgas izpildes (nodrošināt savienojumu ar Internet tīklu), tādējādi nostādot patērētāju neizdevīgā stāvoklī. Tas atbilstoši PTAL 5.panta otrās daļas noteikumiem ir pretrunā ar pušu tiesiskās vienlīdzības principu,*

nosakot priekšrocības pakalpojuma sniedzējam, kas ir netaisnīgs līguma noteikums saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 1.punktu.

Pielikuma 5.teikums satur noteikumu, ka "Gadījumā, ja Izpildītājs atslēdz pasūtītājam pakalpojumu abonēšanas maksas nemaksāšanas dēļ, rēķini tiek uzstādīti līdz Pasūtītāja oficiāla rakstiska paziņojuma par atslēgšanu". *PTAC* norāda, ka no konkrētā apakšpunkta izriet, ka, ja patērētājam pakalpojums tiek atslēgts abonēšanas maksas nemaksāšanas dēļ un patērētājs nav iesniedzis pakalpojuma sniedzējam oficiālu rakstisku paziņojumu par to, ka pakalpojums netiek sniegts (ir atslēgts no SIA "Optiline" puses), tad patērētājam ir pienākums maksāt abonēšanas maksu arī par nesniegtu pakalpojumu, tādējādi nostādot patērētāju neizdevīgā stāvoklī, kas saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punktu ir pretrunā līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principam un labticīguma prasībām un līdz ar to ir netaisnīgs līguma noteikums saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 1.punktu.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz *PTAL* 3.panta 2.punktu, 5.panta otrās daļas 3., 4. un 5.punktu, 6.panta otro daļu, 6.panta trešās daļas 1. un 3. punktu, 25.panta ceturtās daļas 6.punktu *PTAC*:

pieprasa:

- 1.) SIA "Optiline" pārtraukt pildīt *Līguma* 5.4, 5.9, 6.5, apakšpunkta un *Pielikuma* 3. un 5.teikuma noteikumus, kas nostāda *Patērētāju* savu tiesību aizsardzībai neizdevīgā stāvoklī,
- 2.) grozīt SIA "Optiline" patērētājiem piedāvātos līguma projektus, grozot 3.4, 5.4, 5.9, 6.5, apakšpunktus un *Pielikuma* 3. un 5.teikuma noteikumus atbilstoši *PTAL* normām.

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu adresāts ir tiesīgs apstrīdēt šo administratīvo aktu Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātiem.

Direktore

(paraksts)

B.Vītoliņa

IZRAKSTS PAREIZS

(...)